

„Áldassál, emberi verejtek!”

Munka: múlt, jelen és jövő időben

Öten — Tóth Józsefné, Molnár Istvánné, Goda Imre, Vass Illés és Fülöp Lajos — az ünnepelt jubileumok közül

Döntő szerep jut a természetben azoknak, akik hosszú éveken át becsülettel helytállnak a gépek mellett, a gyári műhelyekben. Hűségük, megbízhatóságuk, szakértelmük aranyat ér. A gyári családja erős törzset, kéréses ágait alkotják ők: a törzstagok. Megérdemlik, hogy időről időre elismerő szavakban és jutalomösszegekben is kifejeződjék irántuk a közösség elismerése, szeretete.

A gárda köszöntése

Megbecsülés veszi körül a Kenderfonó- és Szövőipari Vállalat törzstagjait, idősebb dolgozóit is. Néhány napja családi, meghitt hangulatú ünnepségen köszöntötték ezt a gárdát az újszegedi szövőgyárban. A 25 esztendő munka után kijáró jubileumi jutalmat — egyhavi fizetésüket — nyolcan vették át ez alkalommal, s ugyanennyien kaptak arany fokozatú törzsgárdajelvényt húszévi szorgalmukért, hűségükért.

Milyen emberek is ők? Közkatonák? Hősök? Egyszerre ezek is, azok is. Egyszerűek a nagy tettekben. Hisz ki vitatná el tőlük annak a tettek a nagyságát, amit már egy munkás élet bizonyít? A szürke hétköznapok ilyenkor, visszaneve valahogy fényt kapnak; föltetszik a végtelen sörben az alkotás, úgy is, mint az élet értelmét.

„Egyes” Molnár Istvánné, „nyolcas” Tóth Józsefné; di-nasztikiakra emlékeztető jelzők ragadtak a nevükhöz, az egyszerű nevek egyszerű megkülönböztetéseként. A jubiléum Molnár néni az Asztalos János szocialista brigád vezetője a vetülécsévéltében. Annak idején — háború volt akkor — katonatisztek vették föl a gyárba, mint hadiüzembe; ő a béke gyárát érezte, érzi igazán magának. Büszkén mondja: pontosan, szépen dolgozik a brigádjuk, elnyerték már a bronzplakettet, s jövő áprilisra reményük van az ezüstkoszorús jelvényre is.

— Szerettem a gyárat mindig, a fiatalokat is úgy szeretném megtanítani, ahogyan mi dolgozunk — magyarázza. S ez már nemcsak vágy, a brigádban szorgosak, ügyesek a kislányok is, ég a kezük alatt a munka. Erdemes példaadónak lenni — mutatja arca az örömet.

Lelkiismeretesen

Tóth Józsefné — ma is szinte mindenkinek Sziráki Klári a gyárban — szintén a vetülécsévéltében dolgozott korábban. Most a készáruraktárban adminisztrátor. Huszonöt év szolgált el fölötté is, ebből húszat pártmunka, mozgalmi tevékenység is átforgósított. Nem is tudna megélni enélkül, ahogyan nem tudná elképzelni az életét az üzem nélkül sem, hisz most már negyedszázados szorgalom, sok nehéz és sok szép nap emléke köti ide.

— Még egészen kislány

voltam, mikor ide jelentkeztem munkára; hamisítottam az életkoromat, hogy felvegyenek — emlékezik derűsen. Öszülő hajú, de vidám és friss asszony. Egy sor jelvényt és kitüntetést kapott, köztük a Könnyűipar Kiváló Dolgozója a legrangosabb. S ami jelképesen szintén kitüntetés: ő a négyes pártalapszervezet titkára.

— Mindig azon voltam, hogy a rámbízott feladatokat lelkiismeretesen végezzem el — mondja Vass Illés bácsi, s rámtételez, mint aki úgy érzi, ezzel el is mondta a legfontosabbat. S valóban, az 55 éves szövődei művezetőnek igaza van, ez a legfőbb: a lelkiismeretesség.

A háború után a lebombázott üzem újjáépítők között serénykedett, romok alól szedték ki az alkatrészeket, hogy megindulhasson a termelés. Illés bácsi ilyen értelemben is sajátjának érezhette az újjászülető gyárat. Szövőmunkásból művezető lett, így most még inkább annak vallja.

Hajnaltól alkonyatig

— Az embert már csak ide húzza a szíve — mutat ki az ablakon a munka csarnokaira Goda Imre bácsi. Majd a többi „öreg harcosról” beszél akikkel sok évet dolgozott együtt. Elszállt az idő, már csak egy év van hátra a nyugdíjig. A haja még sötétbarna, csak

ráncai árulkodnak 59 esztendőjéről. Ő is végigélte a gyár hősi korszakát, az első időket a felszabadulás után. Mint szövő, dolgozott sokáig, ma segédművezető. Mindig szívesen és becsülettel tette a dolgát, s megvallja, jól esett érte a megbecsülés. Nemcsak a Kiváló dolgozó jelvények, a jutalmak, hanem a szíves szó, a szakértelmének, tapasztalatainak kijáró tisztelet és figyelem is.

A húszéves törzsgárdagot megillető jelvényt, s jutalmat nyújtották át Fülöp Lajosnak. Egykor segédmunkásként kezdte, s jó néhány részlegben dolgozott, míg a textiltechnikumot el nem végezte. Azóta gyártásirányító az előkészítő üzemen részben. Minden ott zajló munkában benne van az ő tevékenysége, tudása, rátermettsége is.

— Mint a szilami ikrek; ősszenő az ember a gyárral egy életre — magyarázza. — Nővérem és öcsém is itt dolgozik, sőt a feleségem is. Ide kötődtem, itt vagyok itthon.

Amellett, hogy szereti a munkáját, elégedett azzal, amit elért; tele van tenni-akarással. S neki még nagy ideje van rá, hiszen csak 39 éves.

De így vagy úgy, múlt, jelen vagy jövő időben ők valamennyien a tettek embe-rei. Egyszerre hősök és köz-katonák. S mindenképp: példaképek.

S. M.

Repülő határidők

Csak a gépmadárhoz nem nyúl senki

Több napilap, képes folyóirat és természetesen lapunk hasábjain is beszámoltunk róla annak idején, hogy Szegedre érkezett a vidám park új látványossága, a 22 személyes LI-2-es típusú kiszuperált személyszállító repülőgép. Látványosságán túl hasznosítani is akarták. A kiskundorozsmai földműveszövetkezet arra vállalkozott, hogy utasterét 40 személyes presszónak rendezze be, ha a vidám park igazgatósága megfelelő környezetben állványokra emelteti. A költséget nem is sajnálták. Még február 12-én meg is rendeltek a Szegedi Építőipari Vállalatnál három darab betonba épített csőállványzatot. A határidőt március 15-re kérték. Két nap múlva az építőipari vállalat a megrendelést elutasította, kapacitás hiánya miatt.

Ezt követően Kiss Jenő, a vidám park igazgatója a kivitelezésre szóban megegye-

zett Honti Györggyel, a Szegedi Építőipari Vállalat főmérnökével. Ugyanakkor Kormos János, a vállalat dolgozója, mint magántervező vállalta a tervek elkészítését március 30-ra. Nem lett belőle semmi, pedig a repülőgép-presszó megnyitását ugyanis beharangoztatták május 31-re.

Már augusztus közepén járunk, a repülőgép-presszónak semmi nyoma, azaz a Szegedi Építőipari Vállalat a mindössze 2 és fél, három hetes munkát mostmár elvégezte. Lassan a vidám park a szezon végéhez ér, s állgíhet, hogy az idén a repülőgép-presszóban lehet kávézni, fagyaltot enni, hűsítő italt fogyasztani.

Barna György, a Szegedi Építőipari Vállalat igazgatója a későre húzódott munkával kapcsolatban úgy tájékoztatott, hogy az eredeti kis megrendelés nagyra nőtt, amelyhez nem volt műszaki terv. Tőlünk értesült arról, hogy munkatársa, Kormos János, mint magántervező vállalta a dokumentáció elkészítését. Végül az igazgató úgy summázta véleményét:

Hatalmas gyűrű

Holdkráterhez hasonló gigantikus földi gyűrűsképződést fedeztek fel a tudósok Kazahsztán területén. A gyűrű átmérője körülbelül 2000 kilométer. A képződést Kanis Szatpajev (1899—1964) tudósról és geológusról nevezték el, akinek elméleti munkássága nagyban hozzájárult a kazahsztáni hatalmas érlelőhelyek felfedezéséhez.

Formájára nézve a Szatpajev-gyűrű a Hold Derülttség tengerére emlékeztet. A tudósok feltételezése szerint ősi vulkánok működésének és a Föld köpenyében lezajló folyamatok hatására alakult ki, körülbelül hárommilliárd évvel ezelőtt.

A gyűrű teljes kontúrját geofizikai, strukturális, geomorfológiai, geológiai és morfológiai, egyszóval komplex kutatások alapján sikerült feltárni. Kazah tudósok állítása szerint az ilyen gigantikus földi képződések felfedezésének és tanulmányozásának nagy gyakorlati jelentősége van. Lehetővé teszi ugyanis, hogy több ezer kilométeres térségben összeállítsák az ott fellelhető összes hasznos ásványok listáját.

Gyógynövények

Még ma is vannak növényből készült gyógyszerek, a nagy vegyigyárak korában? Ezt a kérdést tették fel a gyógynövényekből gyógyszer gyártó ipar rendezte megbeszélésen.

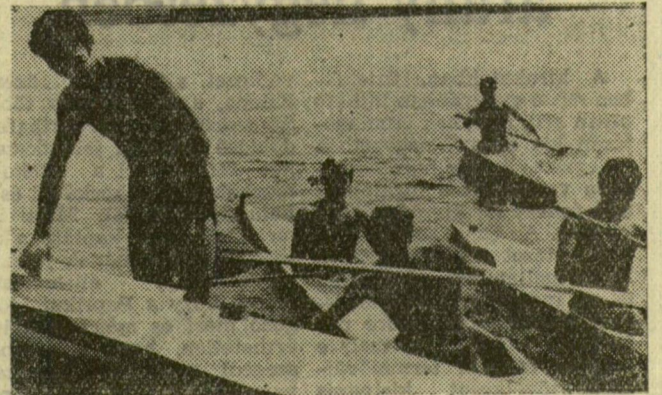
Az, ami a kolostorkertekben természetesen gyógynövényekkel és nagyapánk zsákokaiba gyűjtött szárított növényeivel kezdődött, ma ezakt tudományá fejlődött és már régen elhagyta az egyszerű tapasztalat bázisát. Sok idő telt el, míg a növényi hatóanyagok kivonása bonyolult desztillálással sikerült. Ezzel egyidejűleg ma már a hatóanyagokat szintetikus úton is elő tudjuk állítani. Ma már aránylag kevés gyógynövényt gyűjtenek, azokat nagy parcellákban maguk a gyárak termelik. A körülbelül 400 ezer gyógynövény hatóanyaga közül eddig még csak kevésnek sikerült vegyi képletét megállapítani és így azok gyógyértéke sem egészen ismeretes.

Pihenő szegediek

Nem is kell a Balatonra menni, sok parkjával, strandjával, üdülőjével Szeged is kitűnően alkalmas a kikapcsolódásra, pihenésre.

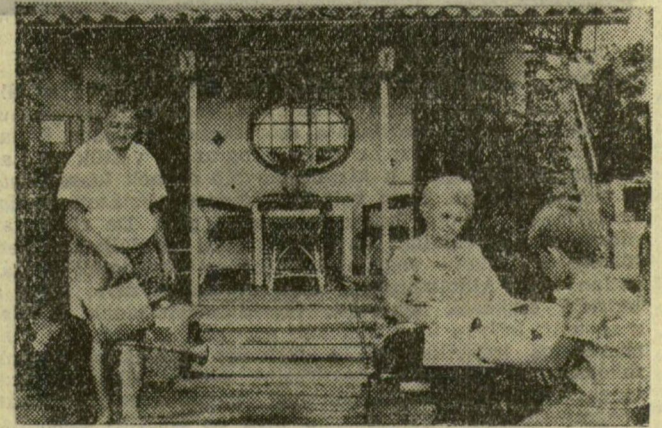
A Juhász Gyula utcai óvoda apróságai például a Tiszaparti sétányon találják meg nap mint nap a felüdítő játékokat

A sport is pihenés — vallja minden testedzést kedvelő fiatal. Az ifjúsági vízitelep kajakosainak öröm az evezés

Az újszegedi partfürdőn sok üzemnek van már kabinháza, üdülője. Az áramszolgáltató dolgozóit itt kapta lencsére a riporter kártyázás közben

Nagypapa locsol, nagymama unokájával játszik együtt — pillanatkép a Sárge egyik vikendháza előtt

A nyugdíjasok művelődési házában olvasgatnak, kötögetnek a legidősebb szegediek. Somogyi Károlyné képriportja.

F. L.